
Landmandens syn på ejendommen og dens fremtid

1. Hovedbudskaber
2. Om landmanden som landskabsforvalter
3. Landmandens syn på ejendommen og på området
4. Interesse for deltagelse i fællesprojekter

Hovedbudskaber:

- Ejendomsstrukturen er kompleks - produktionen samles på få og store brug - resten (en stigende andel?) er fritidsbrug hvor bostedsfunktionen er den vigtigste
- Omkring 2/3-dele af landmændene oplever primært deres ejendom som et bosted
- Det er fritidslandmændene som ændrer mest på ejendommen
- Jagten spiller en stor rolle, herunder udlejning af jagten
- De fleste pensionister forestiller sig at ejendommen fortsætter som fritidsbrug
- Der er stor interesse for fælles projekter blandt alle landmænd

Landmanden som producent

- Træffer beslutninger om husdyrholdet, planteproduktionen - dvs. om dyrkningspraksis, sædskifter, gødskning, sprøjtning, byggeri mv.
- Er den rolle som fuldtidslandmanden ser sig selv i som professionel
- Er den 'principielle' målgruppe for politikker og planer

Landmanden som ejer

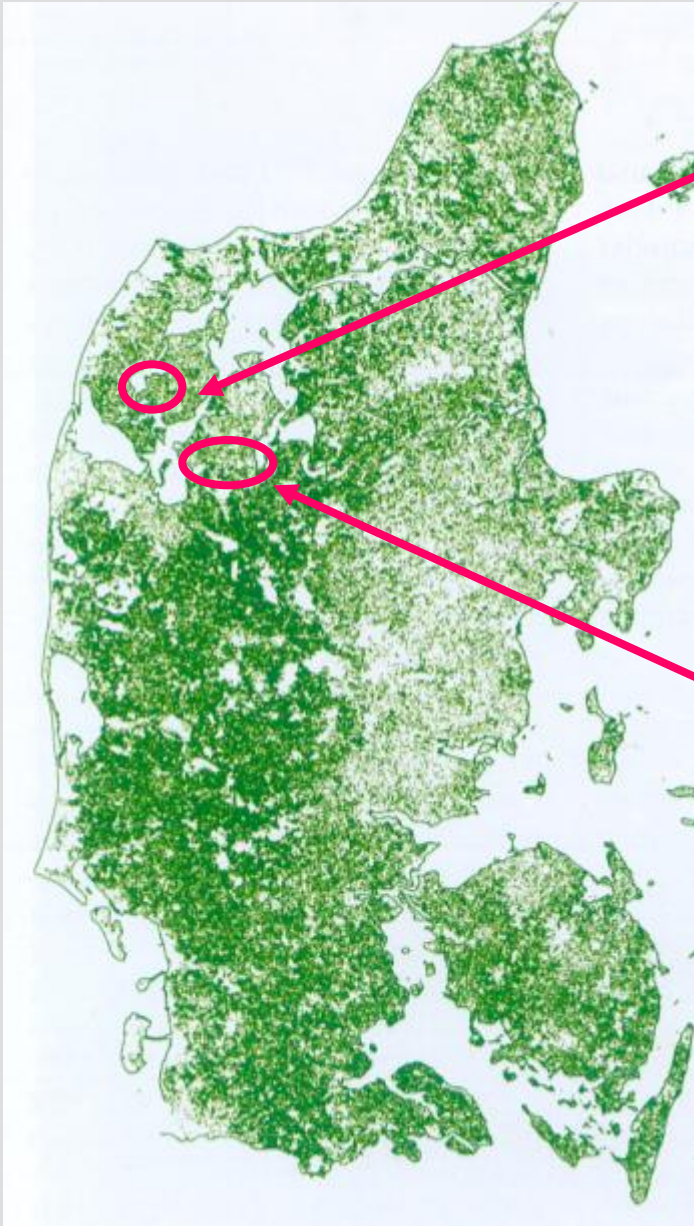
- Forvalter gården som ejendom og som bosted
- Træffer beslutningerne omkring ændringer i arealanvendelser, småbiotoper (fjernelse, etablering, pleje)
- Er som regel (men ikke altid) den juridisk ansvarlige person, når det gælder landskabsforandringer, men han/hun ses normalt IKKE som en målgruppe for politik og planer

Landmanden som borger

To casestudier:

Landmændenes erhvervsstatus - fuldtids/fritids

Beskæftigelse ¹ ▼	Andel, landmænd, %		Andel, arealet, %	
	Skive Syd	Karby	Skive Syd	Karby
Fuldtidslandmand, %	29	19	50	32
Deltidslandmand, %	5	9	4	17
Fritidslandmand, %	38	44	21	22
Pensionist, %	34	21	23	14
Andre, %	1	7	2	14
Ialt (= 100 %)	137 landmænd	43 landmænd	4525 ha	1562
1) Fuldtidsmand: alder < 67 og ingen indkomst udenfor landbruget. 2) Deltidslandmand: alder < 67 og med en indkomst udenfor landbruget som er mindre end fra landbruget Fritidslandmand: alder < 67 og med end indkomst udenfor landbruget som er større end fra landbruget Pensionist: alder > 66 eller modtager af pension Andre: kommuner, amt, stat, fonde, kirke mv.				

Landmændenes primære motiv som ejere (Skive syd)

Ejers beskæftigelse ² ▼	Landmandens hovedmotiv til at eje landbrugsejendommen:			I alt, antal, (= 100 %)
	Et godt sted at bo	Et godt produktions- sted	En ligelig blanding af begge dele	
	----- % -----			
Fuldtidslandmand	26	22	52	23
Deltidslandmand	17	17	67	6
Fritidslandmand	86	2	12	49
Pensionist	75	3	23	40
Andre	50	50	0	2
Ialt	67	8	26	120
Andel af ejendomsareal	37	22	40	125

1) Spørgsmålet lød: Ejer du primært denne ejendom, fordi det er et godt sted at bo, eller fordi det er et godt produktionssted, eller en lige blanding af begge dele?

2) Se tabel 1 for definitioner

Ændringer arealanvendelsen 2006-2011 (Skive Syd)

Ændringer i arealanvendelsen ¹ ▶	N	Omdriftsareal vokset	Omdriftsareal reduceret	Juletræer etableret	Juletræer fjernet	Ny Skov	Skov Fjernet
Beskæftigelse ² ▼	----- ha/ 100 ha omdriftsareal -----						
Fuldtids	29	0,33	0,70	0,22	0	0,13	0,20
Deltids	7	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Fritids	52	0,11	5,18	0,23	0,05	1,07	0,00
Pensionist	47	0,26	1,68	0,00	0	1,58	0,10
Andre	2	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Ialt (= 100 %)	137	0,25	1,82	0,16	0,01	0,65	0,12

1) Opdyrkning af vedv. græsarealer, naturareal og skov svarer til vækst i omdriftsarealet
 Omlægning af omdriftsareal til vedv. græs, natur eller skov svarer til reduktion i omdriftsarealet

2) Se tabel 1 for definitioner

Nye og fjernede landskabselementer 2006-2011 (Skive Syd)

Nye/ Fjern- ende landskabs elementer ▶	N	Ny vildt plan t- ning	Nyt vand hul	Vand hul opren set	Hegn plant et	Hegn fjern et	Nye markv eje og stier	Fjern- ede markv eje og stier	Ejen- dom- me med nyt bygger i ¹	Areal ialt
Beskæf- tigelse ² ▼	----- stk./ 100 ha-----				----- Meter/ 100 ha -----			Antal ejen- domme	Ha	
Fuldtids	29	0,1	0,1	0,1	237	0	293,8	0	9	2247
Deltids	7	2,6	0,0	0	105	0	0	0	0	191
Fritids	52	0,6	0,4	0,7	347	84	78,8	31,5	13	952
Pensionist	47	0,2	0,1	0,4	219	12	12,0	0,0	22	1038
Andre	2	0,0	0,0	0	3619	1034	0,0	0,0	0	97
Ialt	137	0,4	0,2	0,3	323	111	165,2	6,6	44	4525

1) Alle slags nybyggeri både erhvervsmæssigt og boligmæssigt, samt udstykning af eks. bygninger

2) Se tabel 1 for definitioner

Landmandens planer for sin egen ejendom (Skive Syd)

Ejere af ejendomme:▾	Med meget natur	Med mindre natur	Alle (=100%)
Konkrete planer om:▾	----- % -----	-----	
Etablering af naturrige landskabselementer ¹	30	70	44
Fjernelse af naturrigelandskabselementer ²	17	83	23
Genoptage græsning på opgivne areal	0	100	12
Opgive græsning	75	25	4
Nye bygninger/fjerne bygninger ³	14	20	34

1) Omfatter oplægning fra omdrift til vedv. græs og natur, ny skov, nye vildtplantninger, hegn, vandhuller, veje og stier

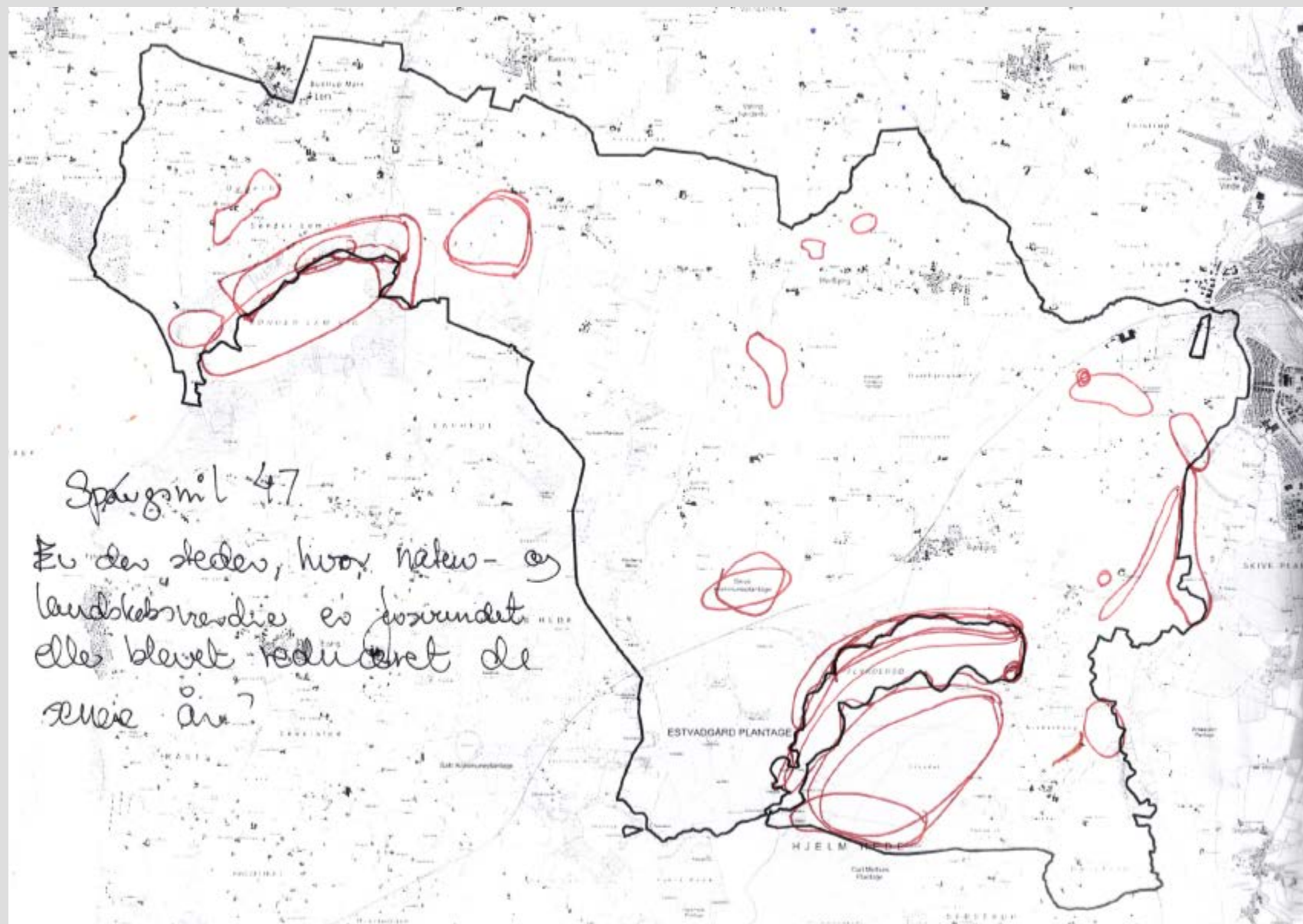
2) Omfatter opdyrkning samt fjernelse af skov, vildtplantninger, hegn vandhuller, veje og stier

3) Omfatter nye bygning, nedrivning af bygninger, ny anvendelse af bygninger, udstykning af bygninger

Landmandens syn på områdets værdier (1)

Landmandens syn på områdets værdier (2)

Interesse for fællesprojekter (1)

Spørgsmål: Kunne det efter din mening være en idé af gennemføre **fælles plantningsprojekter (skov, hegn, vildt)**, hvor landmændene - frivilligt - kunne deltage og hvor der i fællesskab søges om støtte til plantningerne?

Nej: 31 ~ 27%

Ja: 78 ~ 68%

Måske: 6 ~ 5%

Interesse for fællesprojekter (2)

Spørgsmål: Hvis der gennem en fælles natur- og landskabsplan blev skabt muligheder for at koordinere og forbedre ansøgninger om støtte til plantninger, natur- og landskabspleje, etablering af vandhuller mv. - ville du så være interesseret i at deltage?

	Skive syd % (antal)	Karby, Mors % (antal)
Nej	21 (24)	33 (13)
Ja	79 (79)	56 (22)
Måske	1 (1)	10 (4)

Konklusioner:

- Ejendomsstrukturen er kompleks
- Mange landmænd ser deres ejendom som især et bosted
- Landskabet bliver mere multifunktionelt
- Der er et stort potentiale for at gennemføre fællesprojekter drevet af ejerne selv